

Ο ξένος και ο ποταμός, τον τόπο τους γυρεύουν



► **Γάμος**

Στις 30 Δεκεμβρίου 2018, η **Μαρία Γιωτάκη** κόρη της Αθανασίας και του Στέφανου και ο **Γεώργιος Γιωργάκης**, τέλεσαν τον μυστήριο του γάμου τους στον Ι.Ν. Αγίων Αναργύρων Ηλιουπόλεως, χοροστατούντων του π. Ευθυμίου και του π. Στεφάνου. Εδόθη δεξίωση στο ξενοδοχείο Φοίνιξ στη Γλυφά-

δα. Κουμπάροι οι Προκόπης και Βικτώρια Πανδής. Η οικογένεια Γιωτάκη, λόγω πένθους, προσκάλεσε μόνο τους στενούς συγγενείς.

*Τ'αχνάρια εύχονται στους νεόνυμφους
βίον ανθόσπαρτον και καλούς απογόνους!*

► **Αντί για στεφάνι**

• Εις ένδειξη σεβασμού και αγάπης στην μνήμη της **Αθηνάς Γιωτάκη** αντί για στεφάνια προσέφεραν χρηματικά ποσά στην εκκλησία Αγίου Γεωργίου Μανοηιάσας οι κάτωθι οικογένειες

Οικογένεια
Η κόρη της Γιωτάκη Φωτεινή
Ντάφλου Κων/νου ιερέα
Μπέλλου Ποθύκαρπου
Νίκου Αθηνάς
Παππά Ευαγγέλιου
Μπέλλου Βασιλείου του Ευθυμίου
Αδεϊφόττη Μανοηιασιτών Αθηνών
Λιόντου Βασιλείου
Γιώτη Ευαγγέλιου
Μπέλλου Φωτεινής
Μπέλλου Αφροδίτης
Χρόνη Νικολάου
Παππά Νέστορα
Παππά Παύλου
Γιωτάκη Αριστοτέλη
Νάκου Χρήστου
Κουβέρη Παρασκευής
Ντάφλου Αφροδίτης
Ίσκου Ελένης του Αποστόλου
Γιωτάκη Ιφιγένειας
Γιωτάκη Χαρίκλειας
Μπέλλου Δημητρίου
Πολιτιστικός Σύλλογος Μανω-
λιάσας

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

• Εις ένδειξη σεβασμού και αγάπης στην μνήμη του **Παναγιώτη Νίκου** αντί για στεφάνια προσέ-

φεραν χρηματικά ποσά στην εκκλησία Αγίου Γεωργίου Μανοηιάσας οι κάτωθι οικογένειες.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ
Ντάφλου Κων/νου (ιερέους)
Ίσκου Αθανασίου (ιερέους)
Γούση Αλεξίου
Γούση Ελένης Κάλλη
Γούση Ευαγγελίας Δήμου
Αδεϊφόττη Μανοηιασιτών Αθηνών
Παππά Παύλου
Μπέλλου Θωμά
Μπέλλου Ντίνας Κουρουμπάκη
Μπέλλου Φωτεινής
Κασαγιάννη Βασιλείου
Νάκου Παύλου
Κασαγιάννη Βασιλείου
Χρόνη Ζαχαρία
Μπέλλου Ποθύκαρπου
Μπέλλου Γεωργίου
Κουβέρη Παρασκευής
Τζίμα Μαгдаληνής –Βούλγαρη
Χρόνη Νικολάου
Νίκου Αθηνάς
Παππά Ευαγγέλιου
Ίσκου Ελένη του Αποστόλη
Ντάφλου Αγαθοκλή
Γιωτάκη Λαζάρου
Γιωτάκη Χαρίκλειας
Μπέλλου Αφροδίτης
Νίκου Ευαγγέλου
Μπέλλου Βασιλείου
Ντάφλου Αφροδίτης
Γιώτη Ευαγγέλου
Γιωτάκη Παναγιώτη του Γρηγορίου

Γιωτάκη Κων/νου του Παναγιώτη
Μπέλλου Αναστασίου
Γιωτάκη Αριστοτέλη
Παναγιώτου Βασιλείου
Μπέλλου Ηρακλή
Ζυγούρη Γεωργίου
Ντάφλου Κων/νου
Κοντοδήμου Κων/νου
Λιόντου Ηλία
Λιόντου Αναστασίου του Κων/νου
Λιόντου Λάμπρου
Ίσκου Κων/νου
Γούση Ιωάννη του Αλεξίου
Τσιάλλου Ευαγγελίας
Γούση Σπυρίδωνα
Γούση Παναγιώτη
Σίμπα Μιητιάδη
Σίμπα Παναγιώτη
Μπέλλου Βασιλείου του Ευθυμίου
Κύρκου Βάγιας
Μπέλλου Λαζάρου
Νίκου, Γεωργίου του Αναστασίου
Κολλίου Μαρίας
Γιώτη Θεοδοσική
Μπουκουβάλα Γεωργίου
Παππά Νέστορα
Μπέλλου Αναστασίου
Χρόνη Αλεξάνδρου
Ντάφλου Γεωργίου του Αγαθο-
κλή

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

*Θεομά συλλυπητήρια στους
συγγενείς των εκλειπόντων*

**Στιγμιότυπα από τη
χιονισμένη Μανωλιάσσα**

Αρχείο: Αναστασίου Αρ. Γούση



Αρχείο Λίτσας Τσιούρη
(Η φωτογραφία της πρώτης σελίδας
με τις ευχές για το νέο έτος
είναι από το ίδιο αρχείο)



Υπενθύμιση
Μπορείτε να μας στέλνετε όλα τα κοινωνικά γεγονότα προς δημοσίευση στη διεύθυνση kpgiotakis@yahoo.gr

Επιτυχία – Συγχαρητήρια
Συγχαίρουμε τον Φίλιππο Μάρκου, γιο της Κατερίνας και του Κωνσταντίνου, για την εισαγωγή του στο τμήμα πληροφορικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Καλή φοίτηση!

Πένθη
• Στις 30 Οκτωβρίου 2018, έφυγε από τη ζωή η Αθηνά Γιωτάκη.

• Στις 30 Νοεμβρίου 2018, έφυγε ο Παναγιώτης Νίκου σε ηλικία 13 ετών, γιος της Σούλας Μπέλλου και Ιωάννη Π. Νίκου.


**Μια σταγόνα
αίμα,
σώζει μια
ολόκληρη ζωή!**
**Γίνε κι εσύ
εθελοντής
αιμοδότης.**

Τα νέα από την Τοπική Κοινότητα Μανωλιάσσας

ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ
ΤΟΠ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΝΟΛΙΑΣΑΣ

Μανοηιάσα 21-12-2018

ΠΡΟΣ
Κ. Περιφερειάρχη Ηπείρου
Αλέξανδρο Καχριμάνη

ΘΕΜΑ: Αντικατάσταση εξωτερικού δικτύου ύδρευσης

Κύριε Περιφερειάρχη,
Σας παρακαλούμε για τη διάθεση πίστωσης για την άμεση και πλήρη αντικατάσταση του κεντρικού αγωγού ύδρευσης ξεκινώντας από το αντλιοστάσιο έως και τις δεξαμενές.
Η ύπαρξη του αγωγού αυτού, χρονολογείται από το έτος 1974 άρα η κατασκευή του έγινε με υλικό ακατάλληλο για την υγεία των κατοίκων (οι αγωγοί είναι σιδερένιοι).
Πραγματικά υπάρχει άμεση ανάγκη χρηματοδότησης της αντικατάστασης του δικτύου αφού η παλαιότητα δημιουργεί πέρα από τα σημαντικότερα προβλήματα υγείας και πολλή άηλη και φυσικά βλάβες.

Ο εκπρόσωπος της Τοπ. κοινότητας Μανοηιάσσας
Αλέκος Γούσης
693 879 0923

*Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται περίπου σε 200.000 ευρώ.
Τ'αχνάρια έχουν παραλάβει τον προϋπολογισμό του έργου από τον πρόεδρο της
Τοπικής Κοινότητας Αλέξιο Γούση, αλλά λόγω ποιότητας αρχείου δεν μπορεί να δημοσιευτεί.*

.....

ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ
ΤΟΠ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΝΟΛΙΑΣΑΣ

Μανοηιάσα 17-09-2018

ΠΡΟΣ
Δήμο Ιωαννιτών Δνση Τεχνικών υπηρεσιών

ΘΕΜΑ: Κατάρτιση τεχνικού προγράμματος οικ. Έτους 2019 σχετικά με το υπ. αρ. 4125/3353/24.7.2018 έγγραφό σας

Σχετικά με την κατάρτιση τεχνικού προγράμματος οικ. έτους 2018 που αφορά στην Τ.Κ. Μανοηιάσσας σας προτείνονται τα εξής:

1. Γεώτρηση στις πηγές Κεφαλόβρυσου.
2. Αντικατάσταση τμημάτων εσωτερικού δικτύου ύδρευσης.
3. Τσιμεντόστρωση αγροτικών δρόμων
4. Ασφαητοστρώσεις δρόμων
5. Επίσκευή υφιστάμενων ομβροδεξαμενών προβάτων και περίφραξη αυτών.
6. Συντήρηση και επισκευή πρώην δημοτικού σχολείου υφιστάμενου από το 1954
7. Συντήρηση του Πνευματικού κέντρου

Ο εκπρόσωπος της Τοπ. κοινότητας Μανοηιάσσας
Αλέκος Γούσης

Ένα ιστορικό γεγονός που διαδραματίστηκε στη Ραψίστα

Ήταν 23 Απριλίου του 1941.
Η πρώτη μοίρα του πέμπτου συντάγματος πυροβολικού της όγδοης μεραρχίας βρίσκονταν στη Ραψίστα.
Διοικητής της μοίρας ήταν ο ταγματάρχης πυροβολικού Κωνσταντίνος Βερσής. Την ημερομηνία εκείνη έλαβε εντολή να παραδώσει τα πυροβόλα στις Γερμανικές στρατιωτικές δυνάμεις. Τότε το πρόσωπό του κοκίνησε, τα μάτια του δάκρυσαν και το σώμα του όλο έτρεμε από πόνο και συγκίνηση. Σκέφτηκε για λίγο και μετά έδωσε εντολή στους άνδρες του να αφαιρέσουν τα κλειστρα από τα πυροβόλα και να τα παραδώσουν έτσι στο Γερμανικό στρατό που να μη μπορεί να τα χρησιμοποιήσει.
Η διαταγή του όμως μαθεύτηκε, άγνωστο πώς, και με νεώτερη διαταγή διατάχτηκε να παραδώσει άμεσα τα πυροβόλα και τους άνδρες της πυροβολαρχίας.
Ο Μάνος Κατράκης, που βρισκόταν εκεί, μας πληροφορεί ότι ο Ταγματάρχης Βερσής όταν πήρε τη διαταγή παράδοσης κάλεσε τους άνδρες του να να ήθελε να τους αγκαλιάσει και ενώ τον έπνιγε η συγκίνηση είπε “Παιδιά μου προδοθήκαμε. Κάναμε το χρέος μας. Φεύγω από κοντά σας υπερήφανος για σας. Καλή πατρίδα και καλή ημετεριά”
Ο υποστράτηγος Ι. Βερνάρδος στο βιβλίο του “Τριμπεσίνα” μας παραδίδει τη συνέχεια “Συγκέντρωσε τους άνδρες του, με μέτωπο προς το νότο και έψαλλαν τον εθνικό Ύμνο. Στη συνέχεια ασπάστηκε τα πυροβόλα, αγκάλιασε ένα από αυτά, με το αριστερό του χέρι και με το δεξί στήριξε το όπλο στον κρόταφό και τίναξε τα μυαλά του στον αέρα.”
Ο Άγγελος Τερζής που ήταν παρών έγραψε “Ο Ταγματάρχης Βερσής κράτησε τον όρκο σύμφωνα με τον οποίο ο πυροβολητής πεθαίνει πάνω στο πυροβόλο του, αλλιώς δεν το εγκαταλείπει ποτέ. Προτίμησε τον ένδοξο θάνατο από την ατιμωτική παράδοση.
Ο Βερσής ήταν γόνος εύπορης Αθηναϊκής οικογένειας. Μπήκε στη σχολή Ευελπίδων το 1918 και το 1922 βρίσκονταν στο Μικρασιατικό μέτωπο. Ήταν παντρεμένος και είχε ένα γιο το Σωτήρη που έφερε το όνομα του παππού του.
Το 1940 βρίσκεται στο Αλβανικό μέτωπο με το βαθμό του Ταγματάρχη. Έχει τιμηθεί με πολλή αριστεία ανδρείας και εύφημες μνείες.
Το όνομά του δόθηκε σε στρατόπεδο και στήθηκε προτομή στην οποία γράφεται.”
“Εθυσιάσθη δια να μη παραδώσει τα πυροβόλα του εις τας Γερμανικές δυνάμεις.”



Γράφει ο
Στέφανος
Κων. Γιωτάκης

Γνωριμία με τα μνημεία των Ιωαννίνων

Το μνημείο του Λορέντζου Μαβίλη

...συνέχεια από τη σελ. 1
«Όταν ξεκίνησε ο πόλεμος του 1912-13, ζήτησε να ενταχθεί στις τάξεις του Ελληνικού στρατού. Το αίτημα του όμως δεν έγινε δεκτό, γιατί ήταν μεγάλης ηλικίας. Παρόλα αυτά η μεγάλη του επιθυμία υπερνίκησε όλα τα εμπόδια και τελικά βρέθηκε η λύση. Εντάχθηκε εθελοντής στους Ιταλούς Γαριβάλλδους.
Το Νοέμβριο του 1912 ο Επτανήσιος αγωνιστής έλαβε μέρος στη μάχη του Δρίσκου. Εκεί αρχικά αντικατέστησε τον τραυματισμένο διοικητή του, αναλαμβάνοντας την ηγεσία των αντρών του εθελοντικού σώματος.
Κατά τη διάρκεια της μάχης στις 28 Νοέμβρη ο Λορέντζος Μαβίλης κτυπήθηκε από τα πυρά των Τούρκων και υπέκυψε στα τραύματά του.
Σύμφωνα με τον συναγωνιστή του Νίκο Καρβούνη, τα τελευταία λόγια του ποιητή ήταν: «Περίμενα πολλής τιμές από τούτον τον πόλεμο, αλλ'αχ όχι και την τιμή να θυσιάσω τη ζωή μου, για την Ελλάδα»!
Η σορός του ποιητή αρχικά ενταφιάστηκε σε γειτονικό μοναστήρι.
Αργότερα το 1933, στο σημείο που σκοτώθηκε ο Λορέντζος Μαβίλης κατασκευάστηκε ένα μνη-



Το παλιό μνημείο σε φωτογραφία του Απόστολου Βερτόδουλου

μείο και εκεί τοποθετηθήκαν τα οστά του ποιητή.
Το 1967 όμως το μνημείο αυτό κτυπήθηκε από κεραυνό και υπέστη σοβαρές φθορές.
Τελικά το 1976 στο χώρο κατασκευάστηκε ένα νέο μνημείο, αφιερωμένο στον Λορέντζο Μαβίλη και στους συμπολεμιστές του και μέσα σ' αυτό τοποθετήθηκαν και πάλι τα οστά του ήρωα επανήσιου ποιητή.

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ

17^{ης} Νοεμβρίου 35, Τ.Κ. 17455 Άλιμος

ΙΔΡΥΤΗΣ:

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΠΩΤΑΚΗΣ (Φεβρουάριος 1993)

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

«Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ»

ΕΚΔΟΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΠΩΤΑΚΗΣ

Συνδρομές, επιστολές, συνεργασίες κ.λπ.

να στέλνονται στις διευθύνσεις:

ΠΩΤΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

Ρήγα Φεραίου 41 Τ.Κ. 16674 - Α. Γλυφάδα

Τηλ.-Fax: 210 9852198

• kpgiotakis@yahoo.gr

ΓΙΩΤΑΚΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ

Κύπρου 8 Τ.Κ. 19200-Ελευσίνα

• Τηλ.: 210 5548330

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή ολόκληρου ή μερών από τα περιεχόμενα της έκδοσης χωρίς την έγγραφη άδεια του διευθυντή της εφημερίδας.

Παρακαλούμε τα κείμενα που θα αποστέλλονται για δημοσίευση στην εφημερίδα, να είναι καθαρογραμμένα.

Οι αρθρογράφοι φέρουν την ευθύνη των κειμένων τους.

Μετατραυματική Διαταραχή Στρεις

Συμπτώματα – Κριτήρια διάγνωσης – Παράγοντες κινδύνου - Ανθεκτικότητα

Η **μετατραυματική διαταραχή στρες** (ΜΤΔΣ) είναι μία διαταραχή που εμφανίζεται σε κάποιους ανθρώπους που έχουν βιώσει ένα ιδιαίτερα επικίνδυνο ή απειλητικό γεγονός για τη ζωή και την υγεία (σωματική/ψυχική/πνευματική), *είτε τη δική τους είτε των άλλων*.

Ο φόβος είναι ένα συναίσθημα που ενεργοποιείται σε όλους μας κατά τη διάρκεια ή μετά από μία στρεσογόνο κατάσταση και μας βοηθά να αντιμετωπίσουμε ή να αποφύγουμε την εκάστοτε απειλή. Αυτή είναι η γνωστή αντίδραση «μάχης ή φυγής». Σχεδόν όλοι μας βιώνουμε ένα εύρος αντιδράσεων μετά από ένα τραυματικό γεγονός αλλιώς οι περισσότεροι από εμάς ανακάμπτουμε. Οι άνθρωποι που συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες πιθανώς να υποφέρουν από ΜΤΔΣ και είναι πιθανό να νιώθουν φοβισμένοι και σε υπερδιέγερση ακόμα κι όταν δεν βρίσκονται σε κίνδυνο.

Η ΜΤΔΣ μπορεί να εμφανιστεί σε όλους ανεξαρτήτως ηλικίας. Βετεράνοι πολέμου, παιδιά και ενήλικες που έχουν υποστεί σωματική ή σεξουαλική κακοποίηση, ατυχήματα, καταστροφές και πολλή άλλα σοβαρά γεγονότα, είναι μερικά από τα πιο συχνά παραδείγματα. Περίπου 7-8 στους 100 ανθρώπους θα αναπτύξουν ΜΤΔΣ κάποια στιγμή στη ζωή τους, ενώ οι γυναίκες είναι πιο πιθανό να εμφανίσουν ΜΤΔΣ σε σχέση με τους άνδρες.

Τα **συμπτώματα** συνήθως ξεκινούν νωρίς, μέσα στους τρεις πρώτους μήνες μετά το τραυματικό γεγονός αλλιώς υπάρχουν και περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να εμφανιστούν ακόμα και χρόνια μετά. Για να υπάρξει διάγνωση (από ψυχίατρο ή ψυχολόγο), τα συμπτώματα θα πρέπει να διαρκούν πάνω από ένα μήνα και να επηρεάζουν σοβαρά την λειτουργικότητα και τις σχέσεις του ατόμου. Η εξέλιξη της ΜΤΔΣ ποικίλει και ενώ κάποιοι μπορεί να ανακάμψουν μέσα σε έξι μήνες, κάποιοι άλλοι μπορεί να εμφανίζουν συμπτώματα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Τα **κριτήρια διάγνωσης** για έναν ενήλικα (σύμφωνα με το DSM-V) αναφέρουν ότι θα πρέπει να εμφανίζει



όλα τα παρακάτω συμπτώματα για τουλάχιστον ένα μήνα:

- Τουλάχιστον ένα **σύμπτωμα αναβίωσης**
- Τουλάχιστον ένα **σύμπτωμα αποφυγής**
- Τουλάχιστον δύο **συμπτώματα υπερδιέγερσης**
- Τουλάχιστον δύο συμπτώματα σχετικά με **διάθεση και γνωστικές λειτουργίες**.

Και για να τα εξηγήσουμε καλύτερα, τα **συμπτώματα αναβίωσης** μπορεί να δημιουργήσουν προβλήματα στην καθημερινότητα/ρουτίνα του ατόμου και μπορεί να ξεκινήσουν από τις ίδιες τις σκέψεις και τα συναισθήματά του. Λέξεις, αντικείμενα ή καταστάσεις που υπενθυμίζουν το τραυματικό γεγονός μπορούν επίσης να πυροδοτήσουν τα συμπτώματα αναβίωσης, τα οποία περιλαμβάνουν:

- Flashbacks – αναβίωση του τραυματικού γεγονότος ξανά και ξανά, συμπεριλαμβανομένων των σωματικών συμπτωμάτων όπως η ταχυκαρδία ή ο ιδρώτας
 - Άσχημα όνειρα – εφιάλτες
 - Αρνητικές-φοβιστικές-ενοχλητικές σκέψεις
- Τα **συμπτώματα αποφυγής**, περιλαμβάνουν την αποφυγή χώρων, γεγονότων, αντικειμένων ή ερεθισ-

μάτων που μπορεί να υπενθυμίσουν στο άτομο το τραυματικό γεγονός. Μπορεί επίσης, να αποφεύγονται σκέψεις και συναισθήματα σχετικά με αυτό, επηρεάζοντας και πάλι την καθημερινή ρουτίνα. Για παράδειγμα, μετά από ένα σοβαρό τροχαίο ατύχημα, ένα άτομο το οποίο οδηγούσε μέχρι τότε, μπορεί να αρχίσει να αποφεύγει τόσο την οδήγηση αυτοκινήτου όσο και την απλή επιβίβαση σε αυτό.

Τα **συμπτώματα υπερδιέγερσης** είναι συνήθως σταθερά και δεν πυροδοτούνται από ερεθίσματα που υπενθυμίζουν κάτι από το τραυματικό γεγονός. Περιλαμβάνουν την ευερεθιστότητα του ατόμου να νιώθει τρόμο, το αίσθημα της έντασης, διαταραχές στον ύπνο και έντονες εκρήξεις θυμού. Τα συμπτώματα αυτά μπορεί να κάνουν το άτομο να νιώθει στρεσαρισμένο και θυμωμένο ενώ παρεμποδίζουν καθημερινές λειτουργίες όπως είναι ο ύπνος, η κατανάλωση φαγητού και η συγκέντρωση.

Τέλος, τα συμπτώματα σχετικά με τη **διάθεση και τις γνωστικές λειτουργίες** περιλαμβάνουν τη δυσκολία στην ανάκληση λεπτομερειών του τραυματικού γεγονότος, αρνητικές σκέψεις για τον εαυτό και τον κόσμο (ακόμα και αυτοκτονικό ιδεασμό), αρνητικά συναισθήματα όπως ενοχή και μομφή και έλλειψη ενδιαφέροντος για ευχάριστες δραστηριότητες του παρελθόντος.

Όλα τα παραπάνω συμπτώματα είναι φυσιολογικό να εμφανιστούν μετά από ένα τραυματικό γεγονός. Αν όμως είναι αρκετά σοβαρά και διαρκέσουν κάποιες εβδομάδες (έως τέσσερις), τότε αναφερόμαστε στην **οξεία διαταραχή στρες**. Αν τα συμπτώματα διαρκέσουν πάνω από ένα μήνα, επηρεάζουν σημαντικά τη λειτουργικότητα και δεν οφείλονται σε χρήση ουσιών, άλλη ασθένεια ή σε κάποια άλλη αιτία εκτός του τραυματικού γεγονότος, τότε αναφερόμαστε στη ΜΤΔΣ. Συχνά η ΜΤΔΣ συνυπάρχει με κατάθλιψη, χρήση ουσιών ή κάποια άλλη αγχώδη διαταραχή.

Γράφει η **Γιωτάκη Κατερίνα**,
Ψυχολόγος, *Msc*

Γνωμικά για το χρόνο

- *Μην κοιτάξεις το ρολόι, κάνε ό,τι κάνει. Προχώρα.*
Sam Levenson
- *Όσα φέρνει η ώρα δεν τα φέρνει ο χρόνος.*
Ελληνική Παροιμία
- *Ακόμα και τώρα που μιλάμε φεύγει ο ζηλιάρης χρόνος. Άδραξε τη μέρα και στο αύριο μη πιστεύεις!*
Οράτιος
- *Δεν υπάρχει χρόνος που να μην υπήρξε: Το τέλος και η αρχή είναι όνειρα.*
Αναξίμανδρος
- *Ζούμε με συναισθήματα, όχι με τις ώρες στο ηλιακό ρολόι. Θα έπρεπε να μετράμε το χρόνο με τους χτύπους της καρδιάς.*
Αριστοτέλης
- *Η θεωρία της σχετικότητας είναι η εξής: Μία ώρα κοντά σε μια ωραία γυναίκα μοιάζει να κρατάει ένα λεπτό. Ένα λεπτό κοντά σε μια άσχημη γυναίκα μοιάζει να κρατάει μία ώρα.*
Αϊνστάιν
- *Η ώρα προχωρά αργά για εκείνον που βιάζεται.*
Αναξίμανδριδης
- *Κάθε πράγμα στον καιρό του κι ο κολιός τον Αύγουστο.*
Ελληνική Παροιμία
- *Όταν η ψυχή δεν είναι στεναχωρημένη, μια μέρα ισοδυναμεί με χίλιους αιώνες, ενώ όταν οι σκέψεις είναι πλατειές η μικρή καλύβα χωράει όλο το σύμπαν.*
Χουν Τζι Τσεν
- *Ακόμη κι ένα σταματημένο ρολόι, δείχνει τη σωστή ώρα δυο φορές την ημέρα.*
Paulo Coelho
- *Παραπονιόμαστε διαρκώς ότι ο χρόνος κυλάει γρήγορα, όμως δε κάνουμε τίποτε άλλο από το να προσπαθούμε να βρούμε τρόπον για να σκοτώσουμε τον καιρό μας.*
Μαρσέλ Ασάρ
- *Να εξοικονομείς τον χρόνο σου, γιατί αν τον ξοδεύεις εκεί που δεν πρέπει, θα σου μείνει μετά λίγος χρόνος για εκεί που πρέπει.*
Περίανδος

- *Αν θέλεις να κάνεις καλή χρήση του χρόνου σου, θα πρέπει να γνωρίζεις, τι είναι σπουδαίο για σένα και να τον αφιερώσεις την απερίσπαστη προσοχή σου.*
Lee Iacocca
- *Δεν έχει σημασία να είσαι απασχολημένος. Το ίδιο κάνουν και τα μυρμήγκια. Το θέμα είναι με τι είσαι απασχολημένος.*
Henry David Thoreau
- *Όποιος σκορπάει τον χρόνο του, δεν τον ξαναμαζεύει.*
Λαϊκή παροιμία
- *Τα άσχημα νέα, είναι ότι ο χρόνος πετάει. Τα καλά νέα είναι ότι εσύ είσαι ο πιλότος.*
Michael Altschuler
- *Στα νιάτα νομίζεις πως για την αγάπη χρειάζεται χώρος. Ύστερα από καιρό καταλαβαίνεις ότι για την αγάπη χρειάζεται χρόνος.*
Κασέφ Ε.
- *Ο χρόνος είναι το νόμισμα της ζωής σου. Είναι το μοναδικό νόμισμα που έχεις και μόνο εσύ μπορείς να αποφασίσεις πώς θα το ξοδεύεις. Πρόσχε μόνο μην αφήνεις άλλους ανθρώπους να το ξοδεύουν αυτοί για σένα.*
Carl Sandburg
- *Κάποιοι άνθρωποι δεν λογαριάζουν τα λεφτά τους μέχρι να τους τελειώσουν. Κάποιοι άλλοι κάνουν το ίδιο με το χρόνο τους.*
Βόλφγκανγκ Γκαίτε
- *Όταν είναι κανείς νέος, είναι πολύ νωρίς.*

- *Όταν είναι γέρος, είναι πολύ αργά.*
Διογένης
- *Το μισό μιας νίκης είναι η επιλογή του πεδίου μάχης. Το άλλο μισό είναι η επιλογή της κατάλληλης στιγμής.*
Jacques Deval
- *Ηδονή και δράση κάνουν το χρόνο να φαίνεται λίγος.*
Γουίλιαμ Σαίξπηρ
- *Ο χρόνος είναι δωρεάν, αλλά είναι ανεκτίμητος. Δεν σου ανήκει, αλλά μπορείς να τον χρησιμοποιήσεις. Δεν μπορείς να τον αποταμιεύσεις, αλλά μπορείς να τον ξοδέψεις. Και από τη στιγμή που τον χάσεις, δεν μπορείς να τον πάρεις πίσω.*
Harvey Mackay
- *Ο χρόνος είναι πιο σημαντικός από το χρήμα. Μπορείς να βρεις παραπάνω λεφτά, αλλά δεν μπορείς να βρεις παραπάνω χρόνο.*
Jim Rohn
- *Τίποτε δεν μπορεί να αντισταθεί σε μια ιδέα που έχει έρθει η ώρα της.*
Βίκτωρ Ουγκώ
- *Ο χρόνος είναι πολύ αργός γι' αυτούς που περιμένουν, πολύ γρήγορος γι' αυτούς που φοβούνται, πολύ μακρύς γι' αυτούς που πονούν, πολύ σύντομος γι' αυτούς που διασκεδάζουν, αλλά για τους ερωτευμένους, ο χρόνος είναι αιώνιος.*
Henry Van Dyke
- *Πλανιόμαστε όταν λέμε ότι καιρός περνάει. Ο καιρός στέκεται, εμείς περνάμε.*
Ταλμούδ, (Ιουδαϊκή Διδασκαλία)
- *Εάν δεν εκτιμήσεις την αξία του εαυτού σου, δεν θα εκτιμήσεις την αξία του χρόνου σου. Και αν δεν εκτιμήσεις την αξία του χρόνου σου, δεν θα κάνεις ποτέ τίποτε μ' αυτόν.*
Scott Peck
- *Η πιο μεγάλη τέχνη είναι να ξέρεις να αποχωρείς την κατάλληλη στιγμή.*
Φρήντριχ Νίτσε

Κώστας Κρυστάλλης

150 χρόνια από τη γέννηση του ποιητή

Βιάστηκε να τα πει όλα ο «ποιητής του βουνού και της στάνης», σαν να προαισθανόταν πως δεν υπήρχε γι' αυτόν πίστωση χρόνου. Και ήταν μόλις 26 χρονών όταν πέθανε. Ένα παιδί!

Ηπειρώτης βογοτέχνης, ο «τραγουδιστής του χωριού και της στάνης», ο ποιητής που ύμνησε όσο κανένας άλλος τα θεβέντικα βουνά και τη ζωή της υπαίθρου.

Πολλιά τιμητικά αφιερώματα και εκδηλώσεις έγιναν το 2018, με αφορμή τα 150 χρόνια από τη γέννηση του Συρρακιώτη ποιητή και πεζογράφου Κώστα Κρυστάλλη.

Ο Κώστας Κρυστάλλης γεννήθηκε το 1868 στο Συρράκο της Ηπείρου. Ήταν γιος του εύπορου εμπόρου Δημητρίου Κρυστάλλη και της συζύγου του Γιαννούλας, το γένος Ψαλίδα. Μαθητής ακόμα της Ζωσιμαίας Σχολής στα Ιωάννινα εξέδωσε το φιλογερό πατριωτικό ποίημα «Αι σκιαί του Άδου» (1887), στο οποίο εξυμνούσε με πάθος τους εθνικούς αγώνες και τους ήρωες του 1821. Η Ήπειρος, όμως, ήταν τότε σκληραβωμένη και οι Τούρκοι καταζητούσαν το νεαρό ποιητή. Για ν' αποφύγει τη σύλληψη αναγκάστηκε να φύγει στην Αθήνα, όπου δούληψε σκληρά.

Εργάστηκε ως στοιχειοθέτης σε τυπογραφείο, συντάκτης του περιοδικού «Εβδομάς», ηχηματογράφος στην εγκυκλοπαίδεια «Μπαρτ και Μπεκ» και τέλος ως υπάλληλος στα εκδοτήρια των Σιδηροδρόμων Πελοποννήσου. Τα εισοδήματά του από αυτές τις δουλειές ήταν πενιχρά και μη έχοντας επαρκείς πόρους ζούσε σε ανήλιαγα υπόγεια, που του έφθειραν την υγεία. Προσβλήθηκε από φυματίωση, αρρώστια αγιάτρευτη στην εποχή του. Η μόνη του χαρά ήταν η μελέτη και η ποίηση και που και που καμιά εκδρομή στην Πεντέλη, στην Πάρνηθα ή στον Υμηττό, που του θύμιζαν την «Πίνδο του», τη βουνίσια ζωή, που

είχε γίνει ο μυστικός καημός του.

Απ' αυτή την ασίγαστη λαχτάρα, γεννήθηκε η ειδυλλιακή ποίησή του. Ο Κρυστάλλης έγραψε κι άλλα έργα, όπως τα πεζογραφήματα για τους «Βλάχους της Πίνδου» και το πατριωτικό του «Ο Καλόγερος της Κλεισούρας του Μεσοβογγιού», μα εκείνα που κάνουν ξεχωριστό ποιητή τον Κρυστάλλη και προσθέτουν ένα νέο τόνο στη νεοελληνική ποίηση είναι τα «Αγροτικά» (1891) και ο «Τραγουδιστής του Χωριού και της Στάνης» (1892), που

τιμήθηκε με έπαινο στον Φιλαδέλφειο διαγωνισμό. Σ' αυτά τα ποιήματα, που έχουν βουκολικό χρώμα και είναι γεμάτα δροσιά και χάρη, ο ηπειρώτης ποιητής ξεκινά από τη λαϊκή παράδοση και το δημοτικό τραγούδι, και τα

προσωπική του τέχνη και «την άφραστη ομορφιά της ελληνικής φύσης και των βουνών μας την περηφάνεια». Στα τέλη του 1893 κέρδισε 2.500 δραχμές από λαχείο κι έτσι μπόρεσε στις αρχές του επομένου έτους να δημοσιεύσει τα «Πεζογραφήματά» του.

. Στα διηγήματα του ο Κρυστάλλης είναι πηληθωρικός, βιάζεται να τα πει όλα, σαν να προαισθάνεται πως δεν υπάρχει γι' αυτόν πίστωση χρόνου - η τόσο απαραίτητη για τη δουλειά ενός πεζογράφου. Η ζωή του στις περιγραφές της φύσης εξαφανίζεται. Οι διάλογοι του έχουν την απλότητα και τη σοφία του λαϊκού λόγου. Ασκολήθηκε επίσης με τη συλλογή ιστορικού και λαογραφικού υλικού.

Λίγο αργότερα, όμως, η αρρώστια του θα επιδεινωθεί ραγδαία και ο ξενιτεμένος ποιητής δεν αντέχει πια. Γυρίζει στην Ήπειρο και στις 22 Απριλίου 1894 πεθαίνει στο σπίτι της αδελφής του στην Άρτα, σε ηλικία μόλις 26 χρονών. Ο κάμπος τον είχε φάει, όπως προφήτεψε θλιβερά στο «Σταυραπτό» του.



Ο Σταυραπτός του Κώστα Κρυστάλλη

Από μικρό κι απ' άφαντο πουλάκι, σταυραπτέ μου,
παίρνεις κορμί με τόν καιρό και δύναμη κι αγέρα
κι απλώνεις πηγές τὰ φτερά και πιθαμές τὰ νύχια
και μέσ' στὰ σύγνεφα πετᾷς, μέσ' στὰ βουνὰ άνεμίζεις
φωλιάζεις μέσ' στὰ κράκουρα, συχνομιλᾷς με τᾶστρα,
με τὴν βροντὴ έρωτεύεσαι, κι ἀπιδρομᾷς και παίζεις
με τᾶγρια ἀστροπέλεκα και βασιλιᾷ σὲ κρᾶζουν
τοῦ κάμπου τὰ πετούμενα και τοῦ βουνοῦ οἱ πετρίτες.

Έτσι ἐγεννήθηκε μικρὸς κι ὁ πόθος μου στὰ στήθη,
κι απ' άφαντο κι απ' ἄπλερο πουλάκι σταυραπτέ μου,
μεγάλωσε, πῆρε φτερά, πῆρε κορμί και νύχια
και μοῦ ματώνει τὴν καρδιά, τὰ σωθικά μου σκίζει
κι ἔγινε τώρα ὁ πόθος μου ἀητός, στοιχειὸ και δράκος
κι ἐφώλιασε βαθιὰ - βαθιὰ μέσ' στ' ἄσαρκο κορμί μου
και τρώει κρυφὰ τὰ σπλάγχνα μου, κουφοβοσκάει τὴν νιότη.

Μπεζέρισα νὰ περπατῶ στοῦ κάμπου τὰ λιοθόρια.
Θέλω τ' ἀψήλου ν' άνεβῶ ν' ἀράξω θέλω, ἀητέ μου,
μέσ' στὴν παλιά μου κατοικιά, στὴν πρώτη τὴ φωλιά μου,
Θέλω ν' ἀράξω στὰ βουνὰ, θέλω νὰ ζῶ μ' ἐσένα.
Θέλω τ' ἀνήμερο καπρί, τ' ἀρκουδι, τὸ πλατόνι,
καθημερινή μου κι ἀκριβὴ νὰ τᾶχω συντροφιά μου.
Κάθε βραδούλα, κάθε αὐγή, θέλω τὸ κρύο τ' ἀγέρι
νᾶρχεται ἀπὸ τὴν λαγκαδιά, σὰν μάνα, σὰν ἀδέρφι
νὰ μοῦ χαϊδεύει τὰ μαλλιά και τ' ἀνοιχτά μου στήθη.

Θέλω ἡ βρυσούλα, ἡ ρεματιά, παλιές γλυκές μου ἀγάπες
νὰ μοῦ προσφέρνουν γιατρικὸ τ' ἀθάνατα νερά τους.
Θέλω τοῦ λόγγου τὰ πουλιὰ με τὸν κελαϊδισμό τους
νὰ με κοιμίζουν τὸ βραδύ, νὰ με ξυπνοῦν τὸ τάχυ.
Και θέλω νᾶχω στρώμα μου, νᾶχω και σκέπασμά μου
τὸ καλοκαίρι τὰ κλαδιὰ και τὸν χειμῶ τὰ χιόνια.

Κλωνάρια απ' ἄγριοπρίναρα, φουρκάλες ἀπὸ ἐλάτια
θέλω νὰ στρώνω στοιβανιές κι ἀπάνου νὰ πλαγιάζω,
ν' ἀκούω τὸν ἦχο τῆς βροχῆς και νὰ γλυκοκοιμείμαι.

Αὐτὸ ἡμερόδεντρον ἀητέ, θέλω νὰ τρώω θαλάνια,
θέλω νὰ τρώω τυρὶ ἀλαφιοῦ και γάλα απ' ἄγριο γίδι.
Θέλω ν' ἀκούω τριγύρω μου πεῦκα κι ὀξιές νὰ σκούζουν,
θέλω νὰ περπατῶ γκρεμούς, ραϊδιά, ψηλὰ στεφάνια,
θέλω κρεμάμενα νερά δεξιὰ ζερβιὰ νὰ βλέπω.
Θέλω ν' ἀκούω τὰ νύχια σου νὰ τὰ τροχᾷς στὰ βράχια,
ν' ἀκούω τὴν ἄγρια σου κραυγή, τὸν ἴσκιο σου νὰ βλέπω.
Θέλω, μὰ δὲν ἔχω φτερά, δὲν ἔχω κλαπατάρια,
και τυραννιέμαι, και πονῶ, και σβυιέμαι νύχτα μέρα.

Παρακαλῶ σε, σταυραπτέ, γιὰ χαμηλώσου ὀλίγο
και δῶσ' μου τὲς φτεροῦγες σου και πάρε με μαζί σου,
πάρε με ἀπάνου στὰ βουνὰ, τί θὰ με φάῃ ὁ κάμπος!

Ο Αγιασμός των υδάτων

Συνέχεια από τη σελίδα 1

Η τελετή έχει πανηγυρικό χαρακτήρα σε όλες τις Ορθόδοξες και μη Εκκλησίες. Το γεγονός όμως ότι η Ελλάδα αποτελεί Ναυτική χώρα προσδίδει στον εορτασμό μεγαλύτερη μεγαλοπρέπεια. Οι ιερείς, οι τοπικές αρχές και ο απλός κόσμος πηγαίνουν στις κοντινές θάλασσες, σε λίμνες και ποτάμια, ενώ όταν αυτά δεν υπάρχουν, ο αγιασμός πραγματοποιείται συμβολικά σε μικρή κολυμπήθρα, δεξαμενή ή ακόμα και συντριβάνι! Το σύμβολο της πίστης μας, ο Σταυρός, ρίχνεται στη θάλασσα και γίνεται έτσι το μέσο εξαγνισμού των υδάτων. Ο Σταυρός, που από ατιμωτικό ξύλο έγινε ξύλο σωτηρίας όταν πάνω του μαρτύρησε ο Χριστός, συνοδεύει τον Ορθόδοξο πιστό σε κάθε κίνηση της ζωής του! Έτσι, νέοι και νέες της περιοχής βουτούν στο νερό για να τον πιάσουν και να πάρουν

την ευλογία του!

Η έναρξη της διαδικασίας της μεταμόρφωσης και του εξαγνισμού του φυσικού κόσμου έγινε με τη βάπτισή του ίδιου του Χριστού, ο οποίος καθαγίασε τα ύδατα. Τηρώντας την παράδοση των Εβραίων, σύμφωνα με την οποία εξομολογούνταν τις αμαρτίες τους στον Ιωάννη τον Προδρόμο κι εκείνος χρησιμοποώντας το νερό ως καθαρητήριο τους βάπτιζε κηρύττοντας την μετάνοια,

ο Χριστός έκανε την αρχή για να χρησιμοποιούμε το νερό ως μέσο εξαγνισμού του κόσμου. pneuma

Εκτός από το Μεγάλο Αγιασμό την ημέρα των Θεοφανίων, έχουμε και το Μικρό Αγιασμό. Η συγκεκριμένη τελετή πραγματοποιείται κάθε πρώτη του μήνα, και σε διάφορες άλλες προσωπικές δραστηριότητες, όπως ο αγιασμός της κατοικίας. Ο πιστός

έχει ανάγκη να ζωντανεύει την πίστη του με γνωστά σε αυτόν πράγματα και να τα μετατρέπει σε μέσα της σωτηρίας του. Έτσι μετά το λάδι και το κρασί, η ευλογία του νερού και το αγίασμα του αποτελεί το μέσο για τον εξαγνισμό και του ίδιου του ανθρώπου.

Σημασία πάντως έχει, πως η ύλη, ο κόσμος, η κτίση έχουν ανεπανάληπτη αξία. Είναι εικόνα του Θεού, φανερώνουν κι αποκαλύπτουν τη δόξα του, παιδαγωγούν τον άνθρωπο, δοξολογούν κι ευχαριστούν το Θεό κι αναμένουν τέλος μαζί με τον άνθρωπο την ελευθερία από τη φθορά. Γι' αυτό δε μας επιτρέπεται, αλλά και δε μας συμφέρει να καταστρέφουμε τον κόσμο και την ομορφιά, που μας περιβάλλει.

Αυτό είναι και το μήνυμα της μεγάλης τελετής του αγιασμού των υδάτων και του φωτισμού της κτίσης.

ΙΣΤΟΡΙΑ

«Τ' αχνάρια» συνεχίζουν τη στήλη της ιστορίας δημοσιεύοντας στοιχεία-αποσπάσματα από τον αγώνα για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Γεγονότα που διαδραματίστηκαν στη Μανωλιάσσα και συνετέλεσαν αποτελεσματικά στον απελευθερωτικό αγώνα του 1912-13. Δημοσιεύουμε αποσπάσματα από το βιβλίο: **Βαλκανικοί Πόλεμοι 1912-13** Πολεμική Έκθεση του Γενικού Editorial Στρατού.

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

Το μετά του αποσπάσματος μηχανικού ανεξάρτητον τάγμα (διλοχία) μετά διλοχίας του 18ου συντάγματος πεζικού θα κατελάμβανε τας θέσεις επί του αυχένος Τσούκας όπου κατείχε θέσεις το διαλυόμενον απόσπασμα μηχανικού.

Το 1ον σύνταγμα ευζώνων θα παρέμενεν εις τας Β. του χωρίου Ελληνικόν (Λοζέτσι) θέσεις του συνδεόμενον δυτικώς εις αυχένα δυτικώς Ελληνικού (Αγίου Γεωργίου) μετά του Ι) 17ου τάγματος και δεξιά μετά του εις τον αυχένα Τσούκας τμήματος.

Το 18ον σύνταγμα πεζικού θα συνεκεντρούτο ως εφεδρεία εις Ελληνικόν όπου και ο λόχος μηχανικού της Μεραρχίας.

Η 3) ΙΙΙ ορειβατική πυροβολαρχία παραμένουσα εις Ελληνικόν θα εφρόντιζε δια την ανασύνταξίν της. Αι δύο έτεραι πυροβολαρχαίαι 1η και 2α της ίδιας μοίρας θα ανεχώρουν, τεθείσαι εις την διάθεσιν της IV Μεραρχίας.

Τα δύο τμήματα εις α εκωρίσθη το Στρατηγείον της Μεραρχίας θα παρέμεναν το μεν εις Ελληνικόν, το δε εις το χωρίον Αετορράχη.

Η VIII Μεραρχία εκοινοποίησε την 18.30' ώραν διαταγήν επιχειρήσεων της δι' ης ενετέλλητο την οργάνωσιν των υπό των τμημάτων αυτής κατεχομένων θέσεων και την ενέργειαν ληπτομερών αναγνωρίσεων επί των προσβάσεων των εχθρικών θέσεων. Επί πλέον διετάσσετο η εις την διάθεσίν της τεταγμένη 1) ΙΙΙ ορειβατική πυροβολαρχία να αναχώρηση δια την IV Μεραρχίαν.

Β'. Η ΙΙ Μεραρχία παραμείνασα εις τας θέσεις της εβάλλητο δραστικώς υπό του εχθρικού πυρ)κού, δεχόμενη και πλειυρικά πυρά πεζικού ετών δυτικώς της αμαξιτής οδού υψωμάτων. Ο εχθρός τας προ της Μεραρχίας ταύτης θέσεις του επί των κλιτύων του Μπιζανίου είχεν ενισχύσει κατά την νύκτα δια χαρακωμάτων.

Την 15.20' ώραν εκοινοποίησε την διαταγήν επιχειρήσεων της δι' ης διέτασεν όπως τα 1ον και 3ον συντάγματα πεζικού ενισχύσωσι τας θέσεις των δια προχείρων έργων, συμπληρουμένων κατά το δυνατόν υπό του λόχου του μηχανικού. Ωσαύτως; τα αυτά ως άνω συντάγματα θα προέβαινον εις αναγνωρίσεις των προσβάσεων των έναντι αυτών εχθρικών θέσεων.

Ομοίως τήν 18.30' ώραν διετάχθη το ανεξάρτητον τάγμα πεζικού το τεβέν εις την διάθεσιν της Μεραρχίας, όπως παραμείνι εις τας θέσεις του, τήν. δ' επομένην ο διοικητής αυτού μετά των λοχαγών να προβή εις ανωγνώρισιν του τομέως της Μεραρχίας από του λόφου Αυγό μέχρι του άκρου δεξιού προκειμένου να χρησιμοποιηθή δια τας προφυλακάς. Τέλος την 20ήν ώραν, λαβούσα υπ' όψει αναφοράν του 1ου συντάγματος πεζικού, δι' ης παρουσιάζετο ως ουχί καλή η κατάστασις των τμημάτων της πρώτης γραμμής, λόγω της και αυτού διαρκούς βοήθης του εχθρικού πυροβολικού, αλλήα και λόγω τις παρατεινομένης κακοκαιρίας, διέταξε την εντός της νυκτός αντικατάστασιν των προφυλακών του υποτομέως τούτου ως ακολούθως.

Τό ΙΙΙ)3 τάγμα αγόμενον προς τα εμπρός και αναλαμβάνον την διοίκειν του υποτομέως θα εξησφάλιζε την κατοχήν μεθ' ενός εισέτι τάγματος του 1ου συν. πεζ. των λοιπών τμημάτων αποσυρόμενων όπισθεν.

Τελικώς, γενομένης εντός της νυκτός της αντικαταστάσεως, παρέμειναν εν τη πρώτη γραμμή τα ΙΙΙ)3 και Ι)1 τάγματα, αποσυρθέντων των ετέρων προς τα οπίσω, ήτοι του μεν ΙΙ)1 εις θέσιν Β. Μούλης, του δε ΙΙ)7 αμέσως όπισθεν (Ν.) του λόφου Φουάτ.

Επίσης η 9η πυροβολαρχία της ΙΙΙ)4 μοίρας πεδινού πυροβολικού, λόγω της προκεχωρημένης και εν μέρει ακάθυπτου θέσεως αυτής, βληθείσα επιτυχώς υπό

του εχθρού και σκούσα απώλειας, ήλληξε θέσεις επανεληθούσα κατόπιν διαταγής κατά την νύκτα της 12-13 εις τας προτέρας παρά τον λόφον Φουάτ θέσεις της.

Οι διοικηταί των εν πρώτη γραμμή συνταγμάτων πεζικού υπέβαλλον την ημέραν ταύτην αναφοράς επί των εκτελεσθεισών αναγνωρίσεων του προ αυτών μετώπου.

Γ'. Η IV Μεραρχία επρόκειτο να συνέχιση την αρξαμένην επίθεσιν κατά των υψωμάτων Άγιος Ηλίας συμφώνως άλλήως τε προς τας ληφθείσας διατάξεις και τας νυκτερινάς προπαρασκευάς των τμημάτων επιθέσεως. Προς τούτο την 0,30' απνύθυνε προς τον διοικητήν του 9ου συντάγματος πεζικού, εις τον οποίον είχεν ανατεθή η οργάνωσις της ως άνω επιθέσεως, διαταγήν όπως εν συνεννοήσει μετά του διοικητού του αριστερού υποτομέω ενεργήση την επίθεσιν συμφωνώς προς τας προτάσεις του διοικητού των τμημάτων επιθέσεως.

Προς τούτο διετάσσετο η μετατόπισις της γενικής εφεδρείας (ΙΙ)11 τάγματος) εκ του άκρου δεξιού του 9ου συντάγματος πεζικού (δεξιού υποτομέως) εις το άκρον δεξιόν του αριστερού. Επί πλέον διετάσσετο η ενίσχυσης του πυροβολικού δι' ενός έτι ορειβατικού πυροβόλου.

Τέλος ειδοποιείτο ο παρά το Χάνι Κανέτας ουλαμός πεδινού πυροβολικού όπως βάλληη από της 6.30' μέχρι της 8ης ώρας.

Εν τω μεταξύ κατόπιν αιτήσεως του διοικητού της επιθέσεως προωθήθησαν από της νυκτός οι λόχοι 9ος και 11ος του 8ου συντάγματος πεζικού εις το άκρον δεξιόν όπως αφικνούμενοι κεκαθυμμένως εις απόστασιν εφόδου από των εχθρικών χαρακωμάτων επιτεθώσιν αιφνιδιαστικώς κατά του εχθρού με κατεύθυνσιν ολίγον πλειυρικήν. Συγχρόνως θα εκινούντο κατά μέτωπον κατά το δυνατόν, και λόχοι του ΙΙ)9 τάγματος, ενώ οι εις το αριστερόν τηρούμενοι 2)8 και 12)9 λόχοι θα ήσαν έτοιμοι να προελάσωσιν ευθύς ως θα προήλθαινε το δεξιόν του αριστερού υποτομέως.

Πράγματι η επίθεσις εξεδηλώθη περί την 6ην ώραν δια προχωρήσεως των εις τον δεξιόν υποτομέα της IV Μεραρχίας 9ου και 11ου λόχων του 8ου συντάγματος πεζικού, οίτινες ευκόλως απώθησαν τα πρώτα εχθρικά τμήματα. Αλλ' ευθύς ως προϋχώρησαν ολίγον εβλήθησαν υπό βραχειών τινων βολήν του ημετέρου ουλαμού πεδινού πυροβολικού, όστις εκ των περί το Χάνι Φτελιάς θέσεων του έβαλλε προς το οροπέδιον του Αγίου Ηλία. Το ατύχημα τούτο εθορύβησε τους ειρημένους δύο λόχους οι οποίοι εκινήθησαν προς τα οπίσω. Ο εχθρός επωφεληθείς της συμπτύξεως ταύτης ανεκατέλλαβε τας θέσεις, και αναπτύξας ισχυρά μέσα πυρός αντέταξε ζωηράν πλέον αντίστασιν, προ της οποίας εθραύσθησαν αι επακολουθήσασαι νέαι επιθέσεις των τμημάτων του 8ου συντάγματος πεζικού.

Η ανακοπή της προχωρήσεως των λόχων τούτων επέδρασε και επί των αριστερά τοιούτων του ΙΙ)9 τάγματος, οίτινες ουδόλως εκινήθησαν, παρ' όλης τας προσπάθειας, των θέσεων των.

Κατόπιν νεωτέρας διαταγής εγένετο την μεσημβρίαν νέα προσπάθεια. Πλην όμως, μετά προχώρησιν βραδείαν, η επίθεσις και πάλην, ανεκόπη εις απόστασιν 100 μέτρων από των εχθρικών χαρακωμάτων ειδικώς λόγω ελλείψεως επαρκούς βοηθεία, πυροβολικού.

Οι λόχοι της πρώτης γραμμής καθηλωθέντες υφίσταντο διαρκείς απωλείας τόσοσν εκ των πυρών του εχθρικού πεζικού, σον και του εχθρικού πυροβολικού, παρ' όλης τας καταβαλλόμενας προσπάθειας προς κάλυψιν των ανδρών εις εδαφικάς ανωμαλίας.



Η μάχη της Μανωλιάσσας

Επεληούσης της νυκτός ο διοικητής των τμημάτων της επιθέσεως αντικατέστησε δια των εν εφεδρεία 2)8 και 4)8 λόχων τα μάλλον καταπεπονημένα και δεδοκιμασμένα τμήματα του. Προσεπάθησε να ανασύνταξη και ν' ανεφοδιάση τους λοιπούς λόχους, εις τρόπον ώστε να δυνηθή την επομένην να συνέχιση την επίθεσιν κατόπιν άλλήως τε εγκρίσεως του διοικητού του 9ου συντάγματος πεζικού αφιχθέντος μέχρι της γραμμής και συνεννοηθέντος προς τούτο.

Εις τον αριστερόν υποτομέα της Μεραρχίας το ΙΙΙ)11 τάγμα αντικατασταθέν από της νυκτός εις τας προφυλακάς και λαβόν εντολήν καταλήψεως του ΝΔ του χωρίου Μανωλιάσσα βραχώδους λόφου κατώρθωσε, κατόπιν αναγνωρίσεως, να διαπεραίωση κατ' άνδρα δια της εις το άκρον αριστερόν απόκρημνου χαράδρας ένα των λόχων αυτού (10ον), όστις αθέατος καώρθωσεν ούτω να καταλάβη την γραμμήν μανδροτοίκων παρά τας οικίας του χωρίου Μανωλιάσσα. Μέχρι της εσπέρας ολόκληρον το τάγμα είχε συγκεντρωθή επί του βραχώδους τούτου λόφου και εκείθεν επεξετάθη μέχρι των μανδροτοίκων του χωρίου.

Την 18.30' ώραν όμως η Μεραρχία, έχουσα υπ' όψει την κατάστασιν των τμημάτων και τας πολλάς απωλείας, ιδία εις αξιωματικούς, διέταξε αποφυγήν του αγώνος και προπαρασκευήν δια την επικείμενην αποφασιστικήν επίθεσιν. Προς τούτο το 11ον σύνταγμα πεζικού (δύο τάγματα) θα εγκαθίστατο κατά την νύχτα εν πρώτη γραμμή αντικαθιστών το 8ον σύνταγμα πεζικού, όπερ θα συνεκεντρούτο όπισθεν ίνα αποτελέση την γενικήν εφεδρίαν της Μεραρχίας. Το δε τεθέν εις την διάθεσιν της Μεραρχίας 7ον σύνταγμα πεζικού θα αντικαθίστα το 9ον σύνταγμα πεζικού, όπερ πάλην θά συνεκεντρούτο εν εφεδρεία παρά το χωρίον Κάτω Θεριακίσι.

Επί πλέον την 21ην ώραν υπέβαλλε εις το Γενικόν Στρατηγείον δεητίον συμβάντων.

Το 7ον σύνταγμα πεζικού παραμένον εις Χάνι Κανέτας και λαβόν την διαταγήν του Γενικού Στρατηγείου, δι' ης διετίθετο εις την IV Μεραρχίαν έσπευσε να ζητήση πληροφορίας την 14ην ώραν περί της χρησιμοποιήσεως του παρ' αυτώ επί πλέον υπάρχοντος λόχου ευζώνων. Όντως την 19.20' ώραν το Γενικόν Στρατηγείον διέταξεν όπως ο λόχος ούτος αποστολή εις την ΙΙ Μεραρχίαν.

Την 22.30αε τέλος ώραν το 7ον σύνταγμα πεζικού έλλαβε την περί εντάξεως του εις την πρώτην γραμμήν διαταγήν της IV Μεραρχίας και ετέθη την 23ην ώραν εις κίνησιν, αφιχθέν δε εις τας προφυλακάς εγκατέστησε το μεν Ι)7 τάγμα δεξιά και επί των υψωμάτων Β. του Κάτω Θεριακίσι, το δε ΙΙΙ)7 τάγμα αριστερά του προηγούμενου, έτι δε αριστερώτερον το ΙΙΙ)1 τάγμα. Η αντικατάστασις εις τον υποτομέα τούτον επερατώθη την 4ην ώραν της επομένης. Δυτικώτερον τα ΙΙ και ΙΙΙ τάγματα του 11ου συντάγματος πεζικού αντικατέστησαν το εν τη μετωπική γραμμή ΙΙ)8ον τάγμα ούτως, ώστε το 8ον σύνταγμα πεζικού συνεκεντρώθη πλέον ολόκληρον όπισθεν του 11ου συν. πεζ. εις τον αριστερόν υποτομέα.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

Λαογραφία - Παράδοση

Ποιμενικό λεξιλόγιο

γούπατο (το) : μικρό μέρος που βρίσκεται χαμηλότερα από τη γύρω περιοχή
γρουμπούλι (το): μικρό εξόγκωμα στο δέρμα
δραγάτς (ο) : παλιά ο χωροφύλακας ή ο αγροφύλακας
δροτοσίλι (το): μικρό σπυράκι στο πρόσωπο
δώγιας: εδώ
κασάρα (η): η μεγάλη και στραβή μύτη. Πιθανώς προέρχεται από το το σχήμα του κασαριού, εργαλείου για το κόψιμο των χόρτων
κλιτονάρ (το) : το τσιγκέλι
λιανός (ο): ο αδύνατος
αρνουπόκι: πόκος – ποκάρι, το μαλλί των αρνιών
γρέκι: το μέρος που κοιμούνται το καλοκαίρι τα ζώα στην ύπαιθρο
κανούτους-α-ου: γίδι με σταχτόχρωμο τρίχωμα
καράς: βόδι με μαύρο τρίχωμα.
κουτ κουτ: επιφώνημα για σκυλιά όταν τα καλούν για φαγητό.
ρούντου: σγουρόμαλλο πρόβατο.
σιούτα: προβατίνα ή γίδα χωρίς κέρατο.
σκαρίζου: βγάζω τα γιδοπρόβατα για νυχτερινή βοσκή το καλοκαίρι
τσιουκάνι: μικρό κουδούνι για αρνιά και κατσίκια.
τσιρλίτσι, τσιρλίζεται: ζώο το οποίο έχει ευκολιότητα
Ζαγάρ, (το) = Το κυνηγόσκυλο, ο αργόσχολος αλλά και ο πονηρός άνθρωπος. Που γυρίζει ορέ ζαγάρ; Ω Γιορ, έχς καλό ζαγάρ για το κυνήγ; Δεν άφκε πόρτα για πόρτα το παλιοζαγάρ. Είν αυτός ένα ζαγάρ αί αί αί.
Ζαλίκι, (το) = Δέμα κομμένων ξύλων για τη φωτιά, το οποίο το φορτώνονταν οι γυναίκες στην πλάτη.

Όλες οι παλιές γυναίκες έχουν ζαλικωθεί. Μπροστά καβάλα πήγαινε ο άντρας και ακολουθούσε η γυναίκα ζαλικωμένη.
(Φωτο 23)
Ζβάρα, (η) = Είναι αγροτικό εργαλείο με το οποίο φρεζάριζαν τα χωράφια τους παλιά οι αγρότες με τα ζώα. Μεταφορικά η λέξη χρησιμοποιείται σε διάφορες περιπτώσεις. Κατέβηκα το βουνό ζβάρα δηλαδή είτε κουτρουβαλώντας είτε με τον πεισμό. Μας πήραν ζβάρα και μας έβγαλαν από την άλλη μεριά. Πήρα ζβάρα τα σοκάκια για να σε βρω.
Ήβρα = Βρήκα. Αόριστος του ρήματος βρίσκω. Που τον ήβρες μωρή αυτόν τον σιαφλακωμένο;
Ηδώγια, (επίρρημα) = Εδώ ακριβώς. Που μωρή θα κτίεις σπίτι; Ηδώγια.
Θλί, (το) = Συνήθως αναφέρεται σε ένα κομμάτι της πίτας. Ω μάνα, δόμου ένα θλί πίτα, πεινάω.
Ισιακάτ, ισιαπάν, ισιαπέρα, (Επίρρημα) = που δηλώνει κατεύθυνση. Ευθεία μπροστά, ευθεία επάνω, ευθεία πέρα
Θηαμένομαι = Απορώ, εκπλήσσομαι, θαυμάζω. Θηάμαξα ωρέ, το κοπάδος.
Καθάριο, (το) = Το ψωμί από στάρι. Προπολεμικά αλλά και στη μετεμφυλιακή εποχή και πριν αρχίσει η μετανάστευση, σπέρναμε στα χωράφια μας καλαμπόκι και σιτάρι για το ψωμί της χρονιάς. Και οι οικογένειες έφτιαχναν ψωμί μια φορά καθάριο (σταρένιο), μια φορά καλαμποκίσιο ή αλλιώς μπομπότα αν ήταν με προζύμι ή κουλούρα αν ήταν χωρίς προζύμι άζυμο δηλαδή.
(Καλούδια, (τα) : Τα δώρα που φέρνουν στα



Η στρουγγα

παιδιά από την πόλη ή το ταξίδι. Ω πατέρα μούφερες καλούδια.
Καλυβούτσ, (το) = Μικρό καλυβάκι. Ωρέ Γιορ, εσύ δεν έφτιακες σπίτι, καλυβούτσ έφτιακες.
Καρκαλέτσ, (το) = Ο κοκκύτης. Παιδική ασθένεια. Τι έχ μωρή το πδί κι βήχ έτσ; Καρκαλέτσ τόπιακε. Τάιστο μωρή γάλα από γομάρα για να γιάν.
Κάρνα, (τα) = Τα κάρβουνα. Υποψήφιος Δήμαρχος Ιωαννιτών σε προεκλογικό του λόγο στην Καλούτσιανη, (συνοικία της πόλης όπου είχε γύφτους που έφτιαχναν τα λεγόμενα γυφτοκάρβουνα), τους έλεγε: Δεν είστε μαύροι γεννητάτοι αλλά είστε μαύροι απτόν ήλιο και τα κάρνα.
(Φωτο 25)
Κορίτες, (οι) = Ειδικά διαμορφωμένες στενόμακρες κατασκευές είτε από ξύλο είτε από μεταλλικό υλικό είτε από στις οποίες τοποθετούν τροφή για τα ζώα ή και νερό.
Κουρκούτ, (το) = Χυλός που παρασκευάζεται με βραστό νερό και αλεύρι, όχι για τηγάνισμα αλλά ως φαγητό. Βάζουμε το ανάλογο νερό στην κατσαρόλα να βράσει μέχρι να χοηλάξει, αλατίζουμε και εν συνεχεία ρίχνουμε σιγά σιγά το αλεύρι το ανακτεύουμε για να μη σβολιάσει μέχρι να γίνει χυλός.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

1. Κάποιος είναι παντρεμένος δέκα χρόνια και με την γυναίκα του δεν περνάει και τόσο καλά γιατί καθημερινά τον ψήνει.Μπαίνει στην εκκλησία και κάνει το σταυρό του μπροστά στην εικόνα του Εσταυρωμένου με θλιμένο πρόσωπο.Χριστούλη μου,μουρμουρίζει,να είσαι ευχαριστημένος που σε σταύρωσαν και δεν σε πάντρεψαν.
2.Ο μπάρμπα Νικόλας ο ψαράς είχε προστάτη του τον Άγιο Νικόλαο και κάθε χρόνο,πριν βγει για ψάρεμα,έκανε στο σπίτι του αγιασμό και αγγυπνία. Την τελευταία χρονιά κάλεσε για αγιασμό και αγγυ-

πνία ένα δεσπότη ο οποίος πήγε στο σπίτι του μπάρμπα Νίκου μαζί με ένα παπά και ένα διάκο.
Στό βραδυό τραπέζι ο μπάρμπα Νίκος τους είχε μια υπέροχη σούπα {κακαβιά} με ένα εκλεκτό ψάρι.Ο Δεσπότης είπε,απόψε θα φάμε τη σούπα και αύριο το εκλεκτό ψάρι και πρώτος θα πάρει όποιο κομμάτι του ψαριού του αρέσει,εκείνος που θα δει το καλύτερο όνειρο.
Την άλλη μέρα ο Δεσπότης είπε εγώ είδα μια σκάλα που ανέβαινε μέχρι τον ουρανό.Ανέβηκα σε αυτή και έφτασα στην κορυφή της.Εκεί είδα το Χριστό να κάθεται σε ένα μεγάλο τραπέζι,δεξιά του την Παναγία,τους αποστόλους,τους αγίους, ένα υπέ-

Γράφει ο Στέφανος Κων. Γιωτάκης

ροχο θέαμα.Πολύ ωραίο όνειρο.
Ο παπάς,σκεπτόμενος υστερόβολα είπε, το ίδιο όνειρο είδα και εγώ γιατί ήμουνά ένα σκαλί πιό κάτω από σας Άγιε Δέσποτα.
Ο Διάκος που μίλησε τελευταία είπε,εγώ είδα εσάς που ανεβήκατε στον ουρανό και έκατσα και έφαγα το ψάρι.

ΛΑΪΚΗ ΣΟΦΙΑ

- 1.Ας ήμουν νιός και νάξερα,γέρος και να μπορούσα.
- 2.Ο άνθρωπος ο,τι μπορεί και ο Θεός ό,τι θέλει.
- 3.Όλα στον κόσμο χάνονται και μένει η καλοσύνη.
- 4.Οι πλούσιοι έχουν τους κόλακες και οι φτωχοί τους φίλους.
- 5.Τα λίγα λόγια ζάχαρη και τα καθόλου μέλι.
- 6.Όποιος ελεύθερα συλλογάται συλλογάται καλά.
- 7.Φυλάξου από το θυμό σου δεν έχει λογική.
- 8.Αισιόδοξος είναι ο άνθρωπος εκείνος που βλέπει φως εκεί που δεν υπάρχει.
- 9.Μη φοβάσαι αν προχωράς αργά.Να φοβάσαι αν μένεις ακίνητος.

Νίκου Γεωργία

Λογίστρια Α τάξεως

Ερμού 88

Α όροφος

T.K 19 200 - Ελευσίνα

e-mail:nikou-g@ath.forthnet.gr

Τηλ. 210 55 43 398

Κιν. 6972 002 141

Caramellino

ΠΑΙΔΙΚΑ

Χ. Χατζή & Α. Ίσκου

Παιδικά - Βαπτιστικά

Ι. Στεφανή & Πλάτωνος 1, Ασπρόπυργος, τηλ. 210.5578764

Ευαέτις

ΓΑΜΟΣ & ΒΑΠΤΙΣΗ

Στολισμοί - Δεξιώσεις

- Μπομπονιέρα
- Πρόσκληση
- Γλυκό

ΚΙΚΗΣΙΑΝΗ ΖΩΗ TZIMA

Τηλ.: 697 8073201

210-5578206

ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ

ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ

«Η ΤΡΑΤΑ»

ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΜΠΕΛΛΟΣ

Το στέκι για καλοφαγάδες

ψάρια φρέσκα • Αστακοί Καραβίδες • Καθαμαράκια από την Τράτα μας κατευθείαν στα κάρβουνα

Αξιοπρεπές περιβάλλον

ΠΑΡΑΛΙΑ ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ

ΤΗΛ. (0294) 94794

Λίγ' απ' όλα ... για όλα

Αγαπητοί συγχωριανοί, φίλες και φίλοι, καλή χρονιά με υγεία, χαρά και αγάπη! Χρόνια πολλά!

Το νέο διοικητικό συμβούλιο του Π.Σ. Μανωλιάσας, κυκλοφόρησε, με αφορμή τα 40 χρόνια του, το ημερολόγιο για το 2019. Μία έκδοση πλούσια, με ένθετο φωτογραφικό υλικό από τη Μανωλιάσσα. Το ημερολόγιο επιμελήθηκε ο Αθανάσιος Ηλ. Γούσης.

Αρκετά προβλήματα προκάλεσε στα Γιάννενα και τις γύρω περιοχές η ισχυρή χιονοθύελλα. Τα φαινόμενα ήταν έντονα και δημιούργησαν αρκετά προβλήματα. Τη χιονοθύελλα σφοδρός παγετός δημιουργώντας επικίνδυνες συνθήκες. Στη Μανωλιάσσα τα χιόνια παραμένουν παγωμένα από το πρώτο δεκαήμερο του Ιανουαρίου. Παρόλο που οι δρόμοι είναι ανοιχτοί, οι δυσκολίες για τη ζωή των κατοίκων παραμένουν μεγάλες.

«Στην τελευταία του συνεδρίαση, στις 29 Δεκεμβρίου 2018, το Δημοτικό Συμβούλιο Ιωαννίνων προχώρησε ομόφωνα στην επικύρωση της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΥΑ Ιωαννίνων για έκπτωση 15% στα τιμολόγια ύδρευσης – αποχέτευσης των συνεπών καταναλωτών (αφορά μόνο το 33% των δημοτών), Όπως εξήγησε ο Αντιπρόεδρος της Επιχείρησης, Μάκης Χρυσοστόμου οι προϋποθέσεις για την παροχή έκπτωσης θα είναι να εξοφλούνται οι λογαριασμοί μέχρι και την ημερομηνία της λήξης τους, αλλά παράλληλα και δόσεις τυχόν διακανονισμών.

Το ποσό της έκπτωσης θα εμφανίζεται στον αμέσως επόμενο λογαριασμό, δεν θα υπολογίζεται, όμως, στον έναντι, ο οποίος είναι ένας κατ' εκτίμηση λογαριασμός, όπου δεν εμφανίζεται η ανάλυση των χρεώσεων.

Στην παροχή έκπτωσης περιλαμβάνονται όλοι οι πελάτες, εκτός εκείνων που απολαμβάνουν ήδη τιμολογιακών προνομίων (πολύτεκνοι, αναπηρία άνω του 67% κλπ.).

Ο κ. Χρυσοστόμου έκανε γνωστό ότι, σε σύντομο χρονικό διάστημα, θα είναι έτοιμη και η ηλεκτρονική πλατφόρμα για όσους θα επιλέξουν να λαμβάνουν και να αποπληρώνουν μόνο μέσω διαδικτύου τους λογαριασμούς τους.

Για όσους προχωρήσουν σε αυτή την επιλογή προβλέπεται μια περεταίρω μείωση 5% που προστιθέμενη στο 15%, θα συνιστά μια σοβαρή ελάφρυνση στα νοικοκυριά.

«Η στήριξη της κάθε οικογένειας που δοκιμάζεται στις συνθήκες της οικονομικής κρίσης και κυρίως των πιο αδύναμων συμπολιτών μας, είναι για τη Δημοτική Αρχή πρώτη προτεραιότητα...», υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, ο Δήμαρχος και Πρόεδρος της ΔΕΥΑΙ, Θωμάς Μπέγκας.

Η Μανωλιάσσα δυστυχώς, εξακολουθεί να υδρεύεται από την προβληματική υδρομάστευση με νερό ακατάλληλο προς πόση. Η ακαταλληλότητα έγινε αντιληπτή εδώ και δύο δεκαετίες τουλάχιστον και το πρόβλημα παραμένει άλυτο. Στο παρελθόν, πραγματοποιήθηκε γεώτρηση ανεπιτυχώς. Σε νέο αίτημα της τοπικής κοινότητας Μανωλιάσας για γεώτρηση στις πηγές του Κεφαλόβρυσου, αν και ο δήμος απάντησε θετικά, μέχρι στιγμής δεν έχουμε κάτι νεότερο. Απαιτείται από το δήμο Ιωαννινών η άμεση επίλυση σε αυτό το ζωτικής σημασίας πρόβλημα.

Ο χρόνος και ο κόσμος της φθοράς. Του Φώτη Κόντογλου

Η πιο φοβερή και η πιο ανεξίτηλη δύναμη στον κόσμο είναι ο Χρόνος, ο Καιρός. Καλά-καλά τι είναι αυτή η δύναμη δεν το ξέρει κανένας, κι όσοι θελήσανε να την προσδιορίσουνε, μάταια πασχίσανε. Το μυστήριο του Χρόνου απόμεινε ακατανόητο, κι ας μας φαίνεται τόσο φυσικός αυτός ο Χρόνος. Τον ίδιο τον Χρόνο δε μπορούμε να τον

καταλάβουμε τι είναι, αλλά τον νοιώθουμε μοναχά από την ενέργεια που κάνει, από τα σημάδια που αφήνει πάνω στην πλάση. Η μυστηριώδης πνοή του όλα τ' αλλάζει. Δεν απο-

μένει τίποτα σταθερό, ακόμα κι όσα φαίνονται σταθερά κι αιώνια. Μια αδιάκοπη κίνηση στριφογυρίζει όλα τα πάντα, μέρα-νύχτα, κι αυτή την άπιαστη και κρυφή κίνηση δε μπορεί να τη σταματήσει καμιά δύναμη. Τούτο το πράγμα που το λέμε Χρόνο, το έχουμε συνηθίσει, είμαστε εξοικειωμένοι μαζί του, αλλιώς θα μας έπιανε τρόμος, αν είμαστε σε θέση να νοιώσουμε καλά τι είναι και τι κάνει. Όπως είπαμε, δουλεύει μέρα-νύχτα, αιώνες αιώνων, αδιάκοπα, βουβά, κρυφά, κι όλα τ' αλλάζει με μία καταχθόνια δύναμη, άπιαστος, αόρατος, ανυπάκουος, τόσο, που να τον ξεχνά κανένας και να θαρρεί πως δεν υπάρχει, αυτός που είναι το μόνο πράγμα που υπάρχει και που δε μπορεί η διάνοιά μας, με κανέναν τρόπο, να καταλάβει πως κάποτε δεν θα υπάρχει, πως θα καταστραφεί, πως θα λείψει. Πως, αφού αυτό το «κάποτε» είναι ο ίδιος ο Χρόνος; Πώς μπορεί να φανταστεί κανένας πως κάποτε θα πάψει να υπάρχει αυτό το ίδιο το «κάποτε»;

Αν λείψει ο Χρόνος θα λείψουνε όλα τα πάντα. Αυτός τα γεννά, κι αυτός πάλι τα λύνει, τα κάνει θρύψαλα, και τα εξαφανίζει. Γι αυτό οι αρχαίοι Έλληνες λέγανε στη Μυθολογία τους πως ο Κρόνος, δηλαδή ο Χρόνος, έτρωγε τα παιδιά του. Γέννηση, μεγάλωμα, φθορά και θάνατος είναι τ ακατάπαυστα έργα του. Ενώ βρισκεται γύρω μας, απάνω μας, μέσα μας, δεν τον νοιώθουμε ολότελα, αυτόν τον ακατανόητο άρχοντά μας, αυτόν που είναι φίλος κι εχθρός μας, γιατί αυτός μάς φέρνει όλα τα καλά που μάς χαροποιούνε, κι όλα τα κακά που μάς πικραίνουνε. Μάς δίνει τη γέννηση, τη γλυκειά λέξη της ζωής, τη χαρά της νιότης, τη δύναμη της αντρειάς, μάς δωρίζει παιδιά, εγγόνια, έργα λαμπρά που μάς ξεγελούνε, κάθε λογής ευχαρίστηση κι ανάπαυση. Και πάλι, ο ίδιος μάς δίνει τις στενοχώριες, τις θλίψεις, τους πόνους, τις αρρώστιες, το απίστευτο αλλαγμα και χάλασμα του κορμιού μας και των έργων, που κοπιάσαμε να τα κάνουμε, και στο τέλος μας ποτίζει το φαρμάκι από το ίδιο ποτήρι που μάς πότισε το γλυκό κρασί της χαράς, δίνοντάς μας τον θάνατο, σ εμάς και στους δικούς μας.

Ω! ποιός θα πιάσει αυτόν τον κλέφτη, που μέρα-νύχτα, χειμώνα καλοκαίρι, την ώρα που κοιμόμαστε και την ώρα που είμαστε ξυπνητοί, αδιάκοπα, χωρίς να σταματήσει μήτε όσο ανοιγοκλείνει το μάτι μας, τριγυρίζει παντού, ολόγυρά μας, μέσα μας, στο φως και στο σκοτάδι, μπαίνει σε κάθε μέρος, στον ουρανό που γυρίζουνε τ' άστρα και στα καταχθόνια, σε κάθε στεριά και σε κάθε θάλασσα, σε κάθε τρύπα, σε κάθε ζωντανό κι άψυχο, σε κάθε αρμό του βράχου, σε κάθε καρδιά, κι όλα τα παλιώνει, τα τριβει σαν τη μυλόπετρα, τα κάνει σκόνη και πάλι από την άλλη μεριά ο ίδιος φτάνει κάθε λογής κτίσμα και κάθε πλάσμα, κάθε κορμί, κάθε τι που υπάρχει σε τούτον τον κόσμο!

Όπως λοιπόν όλα τα πάντα, έτσι κι εμείς οι άνθρωποι είμαστε παίγνια στα χέρια αυτού του ακαταμάχητου γίγαντα, που είναι μαζί ευεργέτης μας και τύραννός μας. Και δεχόμαστε το ποτήρι που μας κερνά με το να χέρι του και που ναι γεμάτο γλυκό κρασί, και πίνουμε, και τ' άλλο ποτήρι που κρατά στ' άλλο χέρι του και που έχει μέσα το πικρό φαρμάκι. Τι είναι λοιπόν αυτό το σκληρό παιχνίδι που παίζει μ' εμάς αυτό το τέρας, που δεν έχει μήτε



Έργο Σαλβαδόρ Νταλί

μορφή, μήτε φωνή, μήτε τίποτα απ' ό,τι έχουνε όσα πλάσματα γεννά κι σκοτώνει, και που το παίζει δίχως να γελά, μήτε να κλαίει, αδιάφορος κι ανέκφραστος, κρύος σαν φάντασμα, αυτός ο ίδιος που ανάβει τη φλόγα της ζωής;

Αλλοίμονο! Αυτή την άσπλαχνη μυλόπετρα που τ' αλέθει όλα στον κόσμο, τη γιορτάζουμε κάθε πρωτοχρονιά, και τη φχαριστούμε για όσα μας έκανε πριν, και για όσα θα μας κάνει ύστερα, για τα πολλά κακά που θα πάθουμε απ' αυτή, κοντά στα λίγα καλά που θα μας φέρει και που θα μας τα πάρει βιαστικά. Εμείς είμαστε σαν τους δυστυχημένους κατάδικους που καλοπιάνουνε τον δήμιό τους, σαν τους μονομάχους της Ρώμης που χαιρετούσανε τον Καίσαρα, πριν να σφάξει ο ένας τον άλλον, κρίζοντάς του: «Χαίρε, ω Καίσαρ, οι μελλοθάνατοι σε χαιρετούνε!» Έτσι, κι εμείς, χαιρετάμε τον καινούριο Χρόνο που θα μας πάει πιο κοντά στο στόμα του για να μας φάγει, και χοροπηδάμε και τραγουδάμε οι δυστυχεί, σαν τα σαλιγκάρια του Αισώπου, την ώρα που ψηνόντανε.

Τούτος ο υλικός κόσμος είναι το βασίλειο του Χρόνου, που τον κάνει ν' ανθίζει και να μαραϊνέται αδιάκοπα. Η φθορά είναι ο σκληρός νόμος που έβαλε απάνω του τούτος ο τύραννος. Μ' αυτή την άσπαστη αλυσίδα βαστά και τον άνθρωπο, σκλάβο ανήμπορο κάτω από τα πόδια του.

Μόνο μία ελπίδα υπάρχει γι αυτόν, να γλυτώσει από τη φθορά: ο Χριστός, ο λυτρωτής, ο καθαιρέτης της φθοράς. Εκείνος που άπτησε τον θάνατο και που είπε: «ο πιστεύων εις εμέ καν αποθάνη ζήσεται. Εγώ ειμι ο άρτος ο ζών, ο εκ του ουρανού καταβάς. Εάν τις φάγη εκ τούτου του άρτου, ζήσεται εις τον αιώνα»!

«Έφυγε» χτυπημένος από τον καρκίνο, ο Ηπειρώτης μουσικός Μπάμπης Χαλκιάς, γιος του Πετρολούκα Χαλκιά

Ο πιο άμεσος τρόπος γνωριμίας σας με έναν σκαραβαίο είναι να... πάρετε στο κατόπι έναν γάιδαρο, ή να αράξετε σε ένα λιβάδι με αγελάδες. Μόλις κάποιος από τα συμπαθητικά τετράποδα αφήσει πίσω του το κατάλοιπο της πέψης του, ένα σμήνος από μαύρα στρουμπουλά έντομα καταφθάνει σχεδόν αμέσως πετώντας. Πέφτουν με τα μούτρα στις σβουινιές και αρχίζουν να τις τεμαχίζουν με τις πριονοτέες μουσούδες και τα «χέρια» τους. Σε λίγα λεπτά σχηματίζουν από το φρέσκο υλικό τους μια μπάλα. Ανεβαίνουν επάνω της και χορεύουν σαν θριαμβευτές και έπειτα μισοκατεβαίνουν και αρχίζουν να τη σπρώχνουν με «όπισθεν» προς άγνωστη για εμάς κατεύθυνση. Ο τελικός τους προορισμός – αν επιμείνεις να τα παρακολουθήσεις – μπορεί να είναι και 150 μέτρα μακριά, σε κάποια τρύπα που θα σκάψουν. Στο μεταξύ, όλο και κάποιος διεκδικητής μπορεί να προκύψει από το υπόλοιπο σμήνος, οπότε μπορεί να δεις σκηνές «τζούντο» να εκτυλίσσονται, με τον έναν από τους διεκδικητές να πετιέται μακριά με... τούμπες στον αέρα. Εκείνο που δεν θα δεις είναι το τι κάνουν οι σκαραβαίοι με όλες αυτές τις μπάλες κοπριάς που μαζεύουν καθημερινά: από αυτές που θάβουν, οι περισσότερες δεν είναι για «φαγητό του χειμώνα» αλλά για «θερμοκοιτίδα» των απογόνων τους.



Καλή χρονιά, να είστε πάντα καλά!
Ο παλιός.

Ματιές στο παρελθόν

Φωτογραφίες που μας ταξιδεύουν πίσω στο χρόνο

1967. Διακρίνονται από αριστερά ο Χρυσή Νίκου, Γεωργίτσα Γούση, Βασιλική Νίκου και Βάια Νάκου. Τα παιδιά, Μαρία Νίκου και Ντίνα και Λουκάς Γούσης. Αρχείο Γεωργίας Χρ. Νίκου



Δεκαετία '60. Διακρίνονται ο παπα-Θωμάς και από αριστερά ο Περικλής Μπέλλης, ο Γιωργο-Βασίλης και η Αγγελική Μπέλλη. Αρχείο Αντωνέλλας Μπέλλη.

Το σπράβό το ξύλο η φωτιά το σιάζει